

G. Teodorescu-Pavileanu

Săvin-Serbin
Ivan IV
Cârțe 24

Nu se imprumătă acasă

ŞBEY TORRBA

Revistă pentru literatură și tradițiuni populare

DIRECTOR: ARTUR GOROVEI

Membri fondatori: N. Vasiliu, învățător, Crucea-Broșteni; C. Pavilescu, înv. Mădeiu; T. Daniilescu, înv. Farcașa; M. Lupescu, înv. Broșteni.

ANUL I.

1 Martie 1892

No. 1.

Fără îndoeală, avem una din cele mai frumoase literaturi populare și cu toate acestea, până acum, nici o revistă specială.

Folkloriștii noștri, dacă nu sunt destul de cuprinși ca să și publice colecțiunile și studiile lor în volum, sunt nevoiți a le răzlețî prin felurite reviste și foî periodice, foarte nevoieios de găsit pentru cercetător.

Dînd la iveală această revistă, menită numai și numai pentru literatura populară, credem că îndeplinim așteptarea multora și că vom aduce un folos, ori cît de mic ar fi, folklorului român.

Revista noastră, deschisă tuturor fără nici o deosebire, și-a asigurat colaborarea a multor persoane destoinice în ale poporului, atât din România liberă cît și din părțile ei subjugate, aşa că în ea se va oglindi toată cugetarea și istețimea minții neamului nostru.

Maî toate-dacă nu toate-colecțiunile de literatură populară publicate până acum, păcătuesc prin acea că culegătorii, ori și-au îngăduit să prefacă, ceea ce au cules, după simțul lor estetic, simț care de multe ori îi dă de zmințeală, ori, ceea ce-i mai rău, nu au cules de-adreptul din gura poporului, ci au auzit de pe la lauri, buna-oară din-

BIBLIOTECA
DOCUMENTARA
GRASUL PIATRA NEAMT

14092 / 142.955

tre cări cei mai mulți fiind țigani, schimmonosesc tot ce le vine în auz.

Noi ne vom da sîrguință să luăm totul de la izvor. Cea mai mare parte din colaboratori fiind învățători sătești, avem o chizăsie pentru curățiea materialului nostru.

Și acumă, cînd am spus ținta ce urmărim, avem dreptul să tragem nădejdea că năzuința noastră va fi luată în bine și va avea sprijinul tuturora.

DIRECTIUNEA

APEL CĂTRĂ ÎNVĂȚĂTORI

Ne am unit mai mulți tovarăși, spre a scoate o revistă în care să dăm la iveală produsele literare ale poporului român.

Asemenea reviste în alte țări există de mult; la noi, însă, nimeni nu s-a gîndit la aşa ceva.

Colecțiunile diferiților culegători nu sunt de cît, aş putea zice cu siguranță, niște mici fragmente din marea carte a literaturii poporului, dacă nă-am închipui toată literatura și știința poporană strânsă la un loc.

Am voi ca revista noastră «Sezătoarea» pe care o botezăm cu nume țărănesc și pe care n-o scoatem în scop de ciștig, să coprindă literatura poporului din toate unghiuurile țărei, și chiar din toate locurile locuite de români, de va fi cu puțință.

Am voi ca revista noastră să fie copie credincioasă a științei și a literaturii poporului; am voi ca în jurul ei să grupăm pe toți dascalii rurali, singuri și cari sunt în contact direct cu poporul și singuri cari cunosc și ar putea culege: cîntece, povești, gîcitorii, credinții, tradiții, știință populară, medicina de la babe zise și doftoroaiele satelor, superstiții, descîntece, &c. &c., cari variază după localități.

Cătră voi, frați învățători, cari de și aveți destule sarcini de îndeplinit, totuși veți găsi timp să culegeți drăguțele produse literare ale poporului, îndreptez un viu și călduros apel, rugîndu-vă a ne da mînă de ajutor în întreprinderea noastră și a ne trimete materie de publicat, înștiințîndu-vă că fie-căruria din Domnia-Voastră îl sănt deschise coloanele revistei „Sezătoarea” spre a publica ori-ce produs literar din popor.

Publicînd produsele literare ale poporului, copiem știința lui; cerem deci ca ori-ce cîntec, poveste, gîcitoare etc. să fie culeasă întocmai cum o știe poporul.

Mari servicii am aduce învățătilor cu munca noastră și mult bine generațiilor viitoare, cari nu vor mai avea fericirea de a putea culege ceea ce noi găsim astăzi, căci produsele literare poporane se pierd, după cum și geniul lui Eminescu ne previne în „Doina”:

• Toate cîntecele pier. •

Cît ne privește pe noi, iști cari ne încercăm a scoate o asemenea revistă, siguri să fiți, iubiților frați, că nimic nu vom cruța spre a ne ajunge la țintă.

La lucru și să probăm că ne pricepem și la alte trebi ca și în școală!

M. LUPESCU

Invățător, Broșteni [Suceava].

MOŞNEAGUL DE AUR

(Poveste)

A fost un împărat; el umbla în tot deauna la vînat. Intr-una din zile a vînat un moșneag de aur. L-a adus acasă și l-a închis într-o odaie. În odaia de alăturea sedea

și un băiat al împăratului, care numai pe dînsul îl avea.

După ce a închis pe moșneag în odaie, a pus să facă pregătiri. A făcut bucate, a adus lăutari, și el a plecat să poartească la dînsul pe toți prietenii săi, ca să le dea o petrecere și să vadă și ei ce lucru scump a vinat el. Băiatul seu, se tot juca cu o suliță în odaia sa, și fiind că odaia sa era despărțită numai prin părete de odaia unde era închis moșneagul, a scapat sulița pe fereastră în odaia moșneagului. Băiatul a început a se ruga la moșneag ca să-i dea sulița; dar moșneagul i-a zis că, dacă i-a da drumul din odaie, el îi dă sulița. Băiatul, numai de cît să dus și a dat drumul moșneagului; însă moșneagul cind a ieșit din odaie, a pus pecetea sa pe călcăiul băiatului, i-a dat sulița și el să dus în treaba lui.

Cind vine împăratul cu o mulțime de împărați și de boeri, ie a moșneagu de unde nu-i. Incepe să bată slugile și să le întrebe că cine a dat drumul moșneagului? Dar băiatul respunde: nu mai bate, tată, slugile, că eu i-am dat drumul. Împăratul atunci să-a sfătuit cu ceilalți împărați și boeri, că ce să-i facă băiatului? Să-l omoare, fiind că l-a dat de o așa mare rușine. Dar un boer mai bătrân zise: »Nu-l omorî, ci dă-i banii de cheltuiala și haine de premeNeală și trăsură de porneală, și să se ducă să-ți aducă moșneagul de unde va ști».

Împăratul i-a dat două stamboale de galbeni și i-a înhamat la o trasura doi caii, i-a dat un țigan vizitu și l-a trimis să-i aducă moșneagul.

Atunci băiatul a plecat. A mers, a mers..... și a ajuns într-o pădure mare. De la un loc, țiganul a pus gînd să omoare pe băiat.

Un cal de la trăsură era năsdravan și-i spune băiatului: »A pus gînd, să te omoare, țiganul, dar tu făgăduește-i că-i dai o stamboală de galbeni«.

— Măi țigane, știi ce-am gîndit eu? Să-ți dau și tie o

stamboală de galbeni.

— Ce-aī gîndit, aī gîndit bine, cucoane.

De aică pleacă înainte prin pădurea întunecoasă.

Maī merge ce maī merge și iar pune în gînd țiganul să omoare pe băiat ; dar calul iar îi spune: »Maī dă-i și ceea stamboală de galbeni, că țiganul iar a pus în gînd să te omoare«.

Atunci băiatul zice iar :

— Măi țigane, știī ce am gîndit eu ? Să-ți dau și cealaltă stamboală de galbeni.

— Vizitiul îi respunde : Ce aī gîndit, aī gîndit bine cucoane.

Și mergînd maī departe prin pădurea cea deasă și întunecoasă, țiganul ear își pune în gînd să-l omoare; dar calul îi spune: »A gîndit țiganul să te omoare, dă-i trâsura cu caii«.

Băiatul iar zise cătră țigan:

— Măi țigane, știī ce-am gîndit eū ? Să-ți dau trâsura cu caii.

— Ce-aī gîndit, aī gîndit bine, cucoane.

Măi merge înainte; pădurea nu se mai gătește, de ce merge, de ce maī tare se îndesește. Țiganul iar pune gînd să-l omoare.

Calul iar îi spune băiatului. Băiatul ne mai avînd acum ce să-ī maī dee, îi zice :

— Măi țigane, na-ți straiele mele și fi tu boer în locul meu și eu să mă fac vizitiu în locul tău.

— Ce-aī gîndit, aī gîndit bine, cucoane.

Se imbracă țiganul bine cu straiele băiatului, se face boer și băiatul se imbracă cu ale țiganului, și se face vizitiu. După aceea mergînd maī înainte, ies din pădure și ajung la un oraș.

Acolo trage în gazdă la un boer mare.

Țiganul se duce sus la boer, vizitiul rămîne la cai. A

două zi era duminică. Boerul de gazdă avea obiceiu ca în toată duminica mai înainte de a se duce la biserică să dea cîte un galben la toate slugile. Boerul detine și musafirului doi galbeni : unul pentru dînsul și altul pentru vizitii, zicindu-i că aşa dă el în toată Duminica mai înainte de a se duce la biserică.

Țiganul ieă galbenii și-i pune în buzunar, și apucă pe vizitii la bătaie. Vizitul începe a se vaita. Boerul de gazdă, auzind, ieșe afară și-l întreabă, că de ce bate vizitul ? El răspunde: »Am vrut să-i dau galbenul care mi l-ai dat să i-l dau și el mi-a zis : »Ei ! mă nu-mă trebuie galbenul boerului că eu dacă oiă vrea, îi aduc o vacă de aur cu vițelul de aur«. Atunci boerul i-a poruncit să se ducă să-i aducă, că dacă nu, îl taie.«

Băiatul a plecat atunci suparat pe drum înainte, și dînd într-o pădure, acolo se întâlnește cu moșneagul cel de aur pe care-l liberase el.

—Unde te duci băete, aşa de trist și supărat, îl întrebă moșneagul ?

—Mă duc că mă bate un talhar de țigan de geaba; zice că să-i aduc o vacă cu vițelul de aur.

Moșneagul atunci îi zice : »Mă băete ia să vedem n-ai tu vr-un semn la picior ? Caută băetul, îl vede cu pecetea la picior și îi zice: »tu ești acela care mă-ai dat drumul mie Aide să-ți dau eu o vacă de aur cu vițelul de aur, de căre ţi-a plăcea«.

Merge băiatul și ieă vaca și o duce la boer.

Dar moșneagul avînd trei fete, cea mai mare fată îi face băiatului și un rînd de străe, și se-mbracă și pleacă cu vaca la boer.

Boerul îl întreabă: »Da de unde ai adus tu, mă băete, vaca asta ?

—De unde mă-ai dat-o Dumnezeu, răsunse băiatul.

In a doua Duminică, boerul de gazdă ear pleacă la bi-

serică, și mai înainte de a pleca să la fie-care, după obiceiul lui, cîte un galben, și să și musafirului doi, ca să ducă și vizitiului unul. El pune bani în buzunar și apucă la bataie pe vizitie.

Vizitiul începe a se vîta; iar boerul de gazdă ieșe afară și-l întreabă: »Ce-ți bați vizitiul, cucoane?«

—Cum să nu-l bat, dacă a zis că nu-i trebuie galbenul D-tale, că el ță-a aduce o păreche de boi de aur. Atunci boerul îi poruncește ca să-i aducă o păreche de boi de aur, de unde va ști.

Băiatul pleacă supărăt și se întîlnește iar cu moșneagul de aur.

—Ce cauți băete? ce ești așa de supărăt? îl întreabă moșneagul.

—D-apoi cum n-oiu fi supărăt, dacă mă bate un tălahar de țigan de geaba; zice că să-i aduc o păreche de boi de aur, că altfel mă taie.

—Nu fi supărăt, băete, aide că-ți dau eu o păreche de boi, care ță-a plăcea.

Fata moșneagului, cea mijlocie, îi mai făcu băiatului un rînd de straie, toate cusute cu fir.

Băiatul se îmbracă cu straiele, ieșă boii de aur și vine la boer. Boerul cînd îl vede, îl întreabă: »De unde aș adus, băiete, boii iștia? cine ță i-a dat?«

—Dumnezeu mi i-a dat, răsunse băiatul.

Dar țiganul a rămas pe gînduri, cînd a văzut pe băiat așa de îmbracat și c-a adus și boii de aur.

A treia Duminică, boerul de gazdă mai dă iar doi galbeni musafirului, ca să dea și vizitiului unu. El pune galbenii iar în buzunar și se duce la vizitie și-l ieșă la bataie. Vizitiul începe a se vîta. Boerul ieșe afară și întreabă: Ce bați cucoane vizitiul?

—Cum nu l-oiu bate, dacă nu primește galbenul D-tale; zice că el ță-a aduce un cal de aur și cu șaua de aur.

Boerul de gazdă îi poruncește, numai de căt, ca să-i aducă un cal de aur cu șaua de aur, c-apoi altmintrelea îl va tăia.

Băiatul iar pleacă trist, și ajunge iar la locul acela, ca să se întâlnească cu moșneagul. Moșneagul iar îl întreabă: »Ce ești așa de trist băete? Ce cauți?«

— Cum să nu fiu trist, dacă mă bate țiganul; zice ca să-i aduc un cal de aur cu șaua de aur.

—Aide, băete, să-ți dau din herghelia mea un cal de aur cu șaua de aur, zise moșneagul.

Ii dă calul; și fata cea mai mică îi coase un rînd de straie numai cu petre scumpe bătute. Băiatul se îmbracă cu straiele, încalecă pe cal și vine la boer. Cînd a intrat pe poartă, țiganul a rămas incremenit; iar boerul nu mai îndrăznea să vorbeassă cu dînsul de frumuseță lui.

—Iată că v-am adus și un cal de aur, zise băiatul, și povestește boerului despre întîmplările lui cu țiganul.

Auzind boerul, puse slugile de prinse pe țigan; puse un cazan cu lapte să fearbă pe foc și cînd clocotea, a turnat pe țigan în cazan. Boerul atunci și-a dat fata după băiatul cel de împărat. Băiatul s'a dus la tata-seu cu vacă de aur, boi de aur și cal de aur și cu mireasa lui. Tată-seu, cînd l-a văzut, a făcut și mai mare petrecere și s-a înveselit mult timp.

Culeasă de R. MARINESCU

CÎNTECE

1 Frunzușoara trei migdale,
colo-n jos puică pe vale
este o casă mindră mare
cu ușa de cătră vale
cu ferești de cătră soare

merg fetele-n sezătoare.
Toate beu, se libovesc;
numai fica gazdei,
nici nu bea, nici nu mînînă,
numai umblă și se primblă,

de la ușă până la masă,
c-o naframă de matasă,
c-un firuț de aur trasă.
—Da eu, cum nu m-oiu primbla
că la mine a venit,
fecioraș de împărat,
și tu tată, nu m-ai dat.
—Draga tatei, fica tatei,
la cinstita-mpărătie,
trebuie multă avuție ;
la trei cumnătei,
trebuie trei caî gătătei;
la cinstita împărat,
trebuie un cal frumos gata
tot cu aur suflat ;
la cinstita-mpărăteasă,
trebuie rochiile de matasă,
c-un firuț de aur trasă.

* * *

2 Frunzușoara bobovnic,
de geabă mă țin voine,
dacă n-am arme să-ueing,
și cal bun să-l incalic.
Din Siret și până-n Piatră
este-o cale depărtată ;
în tîrgul Focșanilor
șatrele țiganilor,
potcovala cailor.
La o șatră mai din coace,
badea calu-șî potcovea,
puica ședea și-l privea,
de lacrami abea-l zărea.
Bade unde te gătești
de murgul ți-l potcovestî,
cu potcovave de argint,
ca să ție la fugit ;
căele de sîrmă groasă,
să ție la piatră deasă ?
Taci puică nu mă-ntreba ;

dă-mi mai bine colanul tău
să m-arunc pe murgul meu.
Puica, colanul și-a dat
el pe murg s-a aruncat,
ziua buvă și-a luat :
—Rămăi, puică sănătoasă,
ca o garofă frumoasă,
ca o pară germănoasă.
—Du-te bade sănătos
ca un trandafir frumos,
ca un măr putregăios,
ce pică jos și putrezête,
nimăruî nu trebueste.
Du-te, bade, fătul meu
să te-ajungă dorul meu,
unde o fi glodul mai rău;
să te-ajuguă jalea mea
unde a fi calea mai grea ;
mîna stîngă să ți-o frîngă;
mîna dreaptă, să-ți scîntească
limba-n gură să-ți mușască;
să duci friul cu dintîi,
sa mîi calul ca mușii,
să te vadă părintii;
să-ți aduci bădit-aminte
că-i blăstăm de oare-unde ;
nu-i blăstăm de la măicuță
că-i blăstăm de la drăguță,
Bade, bade fătul meu
să te-aducă D-zeu,
să vii iar în satul meu ;
să imbli prin sat,
după căpătat.
Să te-aducă Dumnezeu
să vii și la bordeiul meu,
să-te miluesc și eu :
cu cărmoaja cea uscată
pe cea poliță-aruncată ;
cu rufa cea lepădată

de cînd era moașa fată;
c-o păreche de cioareci răi

Crucea (Broșteni)

de cînd era moșu holtei.

Adunate de N. VASILIU

3 Frunză verde stejărel
ici în vale-n cîritel
s-a ivit un voinicel,
nalt la stat și subțirel,
cu meșini, cu cojocel,
cu cușmă creață de miel.
Mă duc mamă după el,
că-i voinic și tinerel,
par-că-i tras printr-un inel
Fețisoara lui spuma laptelui,
ochișorii lui mura cîmpului,
sprincenele lui pana corbului,
mustecioara lui spicul grilului.

—Draga mamei nu te duce,
după tine mult oiu plîngé;
nu-i ficioar de merean,
nu-i trăi cu el nici un an;
da-i ficioar de ardevan
peste o sută-i căpitân,
și te-a duce prin pustiū,
unde nu-s fete, nici copij.

—Mă duc mamă, după el,
că-i frumos și tinerel
Maicuță de nu mă-i da,
pe fereastă m-oiu fura,
la lună m-oiu cunuua,
și la soare m-oiu judeca
sub un brad m-a îngropa
și n-oiu veni la casa ta.

—Draga mamei nu te duce,
că nu-i vedea părinti și rude,
ci numai munți verzi și cu florî
de dorul nostru ai să mori.

—Frunză verde și-o lalea,
amărîtă-i viața mea,

amărîtă-i de necaz,
n-am inimă să fac haz.
Aleanul ce-l am în mine
nu poate să-l știe nîme,
numai unul Dumnezeu
știe aleanul meu.
—Spune maicuță, spune,
Ce rea boală te răpune?
—Nu mă răpune nici un rău,
ci mă răpune dorul său,
jalea și aleanul meu
ce-l trag pentru tine eu.

* * *

4 Frunză verde cimbrișor
bate murgul din picior,
să mă duc unde mi-i dor,
să trec Oltu în tîrgușor,
să beu vin de-un leușor,
rachiu spirit de-un pușor.
Haï murgule în pas mai tare
s-ajungem în sat cu soare;
hai murgule în pas lupește,
că mi-a dat puica nădejde;
hai murgule, murguleț,
nu-ți mai face părul creț.
Trage murgu la grăunțe
și voînicu la puicuță.
Trage murgu la salaș
și voînicu unde-o mas.
Hai mnrugule-n pas mai tare
s-ajung la puica cu soare.

* * *

5 Frunză verde peliniță

șede puiul la portiță
cere apă și guriță.
A pușoară că i-oiu da,
dar guriță n-oiu mai vra,
că mă tem că m-a mușca,
și rana nu s-a usca.
De mușcatura-nveninată
nu găsești doftori îndată,
numai puiul cu durere
îmă dă leac și-mă dă putere.

Călinești (Botoșani)

— Eu sănăt puiul cel dorit,
care-asara n-am venit,
ș-am venit în astă sară
pîn-la a ta căsăsoară ;
te-am găsit făcînd sprincene
de măi amărit far-de vreme.
De n-ar fi ochi, n-ar fi sprincene
n-ar mai fi pacate grele.
Ochii și sprincenele
fac toate pricinile.

Adunate de GR. GHEORGHIU

6 Frunză verde și-o alună
trece voinicul pe lună
și codrul voios răsună ;
trece hoțul hăulind
din frunziș mereu pocnind.
— Măi voinice, voinicele
ia-ți tăișul de plăsele,
căci se primblă prin potici
trei desagi de iermelici
și de galbeni trei mertici,
iară-n urmă-le călare
vine-o mîndră fată mare
gătită spre măritare.
Ea-ți mireasa unuī craiu
ce se plimbă cu alaiu
peste munte, peste plaiu.
Iar copila-ți amărită
c-o să fie despărțită
de Moldova mult iubită.
Ii veni-n gîndurile sale
să se roage amar cu jale
ca să iasă-un smeiu în cale.
Frunză verde de brad mică
iese hoțul din potică

Mădăraș (Suceava)

*Ajutor
preferat*
singur, vesel, făr-de frică
s'apoī zice: » Cale bună ;
unde mergeți împreună,
dragii mei, noaptea pe lună ?
de cît la curtea crăiască
mai bine lumea hoțască
lîngă-o inimă frătească.

* * *

7 Frunză verde liliac
aşa mi-î bărbatul drag
de-î aștern pe pat un sac
și-î puiu un petroiu sub cap
și tot zice că nu-î plac;
nu-î ce focu să-î mai fac.
Dacă-î din semîntă rea
nu-î mai place slujba mea.
Da ibovnicul săleacu
îi aștern un șol de lînă
și sub cap îi puiu perină,
pe perină-îi puiu o mînă,
și-l învîrt cum mi-ndâmînă
dacă-î din semîntă bună
el nu mai cată pricină.

Adunate de C. PAVELESCU

8 Foae verde lemn de scaiu
 cată maică cu mă dai,
 nu căta argintului
 și mă da urîtuluï,
 că argintu sede-n ladă
 și urîtu jos pe vatră,
 și eu sed tot pe cuptor
 și caut ca să mor.

Urîtul vine la mine
 și îmî tot spune cu bine:
 -hai puicuță și te schimbă
 și te cată în oglindă,
 și haidem la crîșmă-n sat
 să șezî cu oameni la sfat.
 Eu cu oameni oiă vorbi,
 dar cu tine n-oiă grăi.

* * *

9 Foae verde trei castane
 sui-mă măi puiu calare
 că nu măi pot de picioare.
 Te-aș sui, puicuță hăi,
 dar mi-î murgu dintr'o joî
 și nu duce cîte doi.
 Ba duce puiule bine
 dar ți-î rușine cu mine;
 de ți-î rușine cu mine,
 fă-mă briu pe lîngă tine
 de ți-î rușine cu briu,
 fă-mă lumină de său
 și mă pune-n sînul tău;
 de-î vide că mă topesc

Fărcașa (Suceava)

cată să mă răcoresc.
 De ți-î rușine ș-așa
 fă-mă floare de vizie
 și mă pune-n pălărie;
 pălăriea cu zgărdiți,
 cu puiul sătem sfăditî,
 cine-ar vrea că să ne npace
 mare pomană ș-ar face.

* * *

10 Frunzișoară papagală
 la Focșani între hotără
 este un nuc cu frunza rară,
 unde vin cucii din țară
 și cîntă de se omoară.
 Sus la vîrful nucului
 cînt-un puiu de-a cucului,
 ear mai jos la rădăcină
 cînt-o păsarea străină.
 Pe de partea cea mă bună
 păserile se adună
 numai eu o păsarea
 avuî partea cea mă rea;
 făcuî cuibul lîngă drum,
 într-o crenguță de-alun,
 cîți drumeți pe drum trecea
 toți în cuibu meu zvîrlea
 și din gură-așa zicea:
 »Păserică, păsarea
 mută-ți cuibu de-acolea
 că-oiu veni -ntr-o sară băt
 ți-î găsi cuibul stricat.«

Adunate de T. DANIILESCU

11 Frunzu verde bubușluiu
 pe malul pîrăuluï,
 paște murgu Iorguluï.
 Murgu paște-nechează,

Iorgu doarme și visază.
 Ce folos de visul lui,
 dacă nu-i și nu-i și nu-i
 ca omul la locul lui.

Tae lunca de divale
și răchita din carare,
ca să se deschidă cale
să treacă Iorgu calare,
cu cămeșă mîndră floare,
spalată de fată mare,
cu spon de trei parale,
uscată la țîtișoară,
cu foc de la inimioară.

—Iorgule cu calul breaz
treci la mine peste iaz.
Sui pe cal și treci la mine,
să-ți dau pîne și masline
și rachiu de tescovine.
—De te-aș mai duce prin moră
nu mai e cum a fost eară.

* * *

12 Frunzu verde fir de linte,
măi bărbate-am prins la minte,
ia cănipa și mi-o vinde,
și mi-o vinde fără de preț,
că eu lunea nu lucrez;
marți e zi de sărbătoare,
atunci capul că te doare;
mercuri e de fată mare,
joia pentru dobitoace,
vinerea că nu se toarce,
sîmbătă de amează-n jos
mă lau și mă spăl frumos.
Duminică dimineață
mă pornesc la iarmaroc,
cu barbatu de dîrlog,
de mi-o da un leu și opt
l-oiu da cu curmeiu cu tot;

iar de nu mi s-a plăti,
într-o gîrlă l-oiu zvîrli,
cu dînsu n-oiu mai veni.

* * *

13 Sus în naltul ceriului,
jos la umbra teiului,
la fintina grecului,
este-un pat rotat de brad,
și cu stîlpii că-s de fag.
Dar pe pat ce-i asternut?
Iarbă verde de pe Prut.
Dar pe pat cine-i culcat?
Vasilică mort de bat.
Dar sub capu-i ce i-a pus?
Perinuță de hurmuz.
Dar la capu-i cine șede?
Mărioara păun verde,
cu basmaua umbră-i face
cu mînica vîntu-i trage.
—Măi Vasile, Văsilică,
orî te scoală, orî tu morî,
că mie-mi vin pejtori.
—Eu atuncea m-oiu scula,
cînd de acestea tu mi-i da:
mure coapte-n postu mare,
gheață rece-n miez de vară,
și caș dulce-n miez de iarnă.
—Orî te-i scula tu, orî ba,
eu de-acelea nu ț-oiu da.
—Tu proastă nebună hăi,
murile ți-s ochii tăi,
și cașul ți-i fața ta,
iar gheața ți-i inima,
tu te temi că te-oiu lăsa.

14 Ş'apoī frunza trei văzdoage
la crîşmuţă-ntr priloage
în orînda trei jidauce,
rachiū bun de trei soroace
şi vinuţ de trei priloage
cine bea copiū nu face.
Ci ştiut¹⁾ şi mama mea
că m-ar face singurea
se ducea şi ea de bea
de copiū nu mai făcea;
c-am fost una la părinţi
ca şi luna printre sfînti,
fără fraţi, fără surori
ca şi luna printre nori,
fără fraţi, fără suorele
ca şi luna printre stele.
Părinţi-mi, puţină avere,
mă țineaū de-o mîngiere;
ş-a venit un blastamat
şi capul mi l-a legat
ca pe-un dobitoc la gard
şi s-a dus şi m-a lasat.

* * *

15 Ş-apoi frunză şi un pelin
aferim, bade, aferim;
nu-ş-ce²⁾ fel de aferim
tot la luna ne-ntîlnim
ş-atuncea ne pontuim.³⁾
Da de-avem să ne iubim
dă mîna să ne tîlnim;
da de-avem să ne lăsăm,
dă mîna să ne iertăm.
Tu te duci, bădiţă, duci,
tu te duci la Bucureşti,
mă rog să nu zăbăveşti.
Tu de nu-î veni o lună,

mi-î găsi pe cîmp nebună;
şi de nu-î veni o vară,
mi-î găsi uscată coarnă;
şi de nu-î veni vr-un an,
mi-î găsi moartă-n divan
cu mîna-ntinsă la tine
ca să vadă ori şi cine
c-am trăit odată bine.
Să calcă piatra cu stîngul
ş-apoi ţărna cu dreptul,
şi să dai ţărna-ntr-o parte
să iasă oasele toate
să vezi dragostea ce poate.

* * *

16 Am pus şaua pe doi caī
şi m-am suit sus la raiū
da-acolo cînd am intrat
ce-am văzut m-am bucurat:
trupuri albe soponite
de păcate izbăvite.
Ş-am pus şaua pe-un cucos
ş-am făcut la iad în jos;
da la iad ce am mai văzut!
trupuri negre şi cernite
de popă nespovedite
de păcat neizbăvite.
M-am suit într-o zăbreă⁴⁾
ş-am văzut şi mîndra mea
zece draci pe ia şedea,
toti în bice că-i plesnea
singele din ia sărea
şि-n pahar o sprijinea
da barbatului de bea
că n-a fost stăpin pe ea.
Ş-acolo ce-am mai văzut!
Cîrscă iadul şi ne cheamă

1). Să fi ştiut.

2). Nu ştiu ce.

3). A se pontui, a se întâpa cu vorba.

4). Un copac.

să merem să ne dăm samă.
Tacî iadule nu cîrșca,
noi sama atuncî ne-om da
la lumea de-a doilea
or prinde a ne judeca;
nu ne-or judeca pe unt,
numa pe cum am făcut ;
nu ne-or judeca pe dat,
ci ne-or judeca pe fapt.

* * *

17 Frunzișoară de doi nuci
să te duci, bădiță, ducă
să te duci la București.
Eu culeg la florî domnești ;
da iară el mî-a poroncit,
garofele să le trimit,
că și eu i-am poroncit ;

Neagra-Șarului [Suceava]

că le-aș trimite pe omăt-
omătul le-a digera,
puiul meu nu le-a lua.
Și le-aș trimite pe brumă-
ș-apoi brumă le a îngheța.
Le-aș trimite pe soare -
soarele cam prea ferbinte
și le-a duce veștejite.
Da le-oiū trimite pe lună-
că luna-i mai răcoroasă
și le-a duce mai frumoasă
pîn la puiuțul acasă.
Cînd a fi vremuța bună
le-a purta puiu-n cunună ;
cînd a fi vremuța ră,
le-a purta puiu-n cură
să-i treacă de jalea mea.

Adunate de S. MIHĂILESCU

Medicină Populară

Boalele principale cunoscute de popor și chipul cum le lecuesc băbele

I. DE DIOCHIU

Cînd cine-va e bolnav de diochiū, îl doare capul cum-p'it, e năuc de cap, îi huesc în una urechile, nu poate mâinca, are vîrsături și o slăbie în tot trupul.

Boala provine din multe cauze, dar mai ales din privirea a celor *întorsă de la țîță*¹⁾. Se dioache copiii frumoși, cărora mamele le fac *benchiū*²⁾ în frunte, vacile grase mîn-

1). Intors de la țîță e acela care, fiind întârcat o dată, maică-sa îi dă a doua oară țîță peste 3 sau 4 zile, cînd să înbolnăvește.

2). Benchiū e o pată neagră, făcută în fruntea copiilor miei, cu cerneală ori funingine; ca să nu fie deocheți de cei ce î-ar vedea.

dre și pulpoase, cărora li se leagă la coadă o cordea roșie spre a fi ferite de diochiū, caii frumoși, viței grași etc.

De diochiū se tămăduește bolnavul (fie el om sau animal) prin descîntice de diochiū.

Ceī bolnavi de diochiū se lecuesc astfel :

Să ia apă neîncepută, se stînge în ea 3 grămăgioare de cîte 3 cărbuni aprinși, și apoi să descîntă în vas cu un cuțit.

Dacă în timpul descînteculuī, baba cască și cărbuni cad la fundul vasuluī, netăgăduit bolnavul fu deochiat. Cu apa descîntată bolnăvul se spală pe la ochi, pe frunte, pe gît, pe piept etc. și după ce a băut din ea de 3 ori, restul se zvîrle ori pe un cîne, ori pe un par, lăsîndu-se vasul în care s'a descîntat în el pînă a doua zi.

Unele descîntătoare toarnă din apa descîntată și la țîțîna ușei.

II. CEL PERIT

Oră-cine are cel perit; omul se naște cu el. E de ajuns să-l zădărești cu mîncărî iuți, prea sarate, cu acrituri, etc. și el iesă. Ardeiul roș, mic și iute, se pare în popor a fi pricina cea mai mare a iscărei celui perit; crapul vechi și sarat încă îl stîrnește.

Cel perit se arată mai ales la nas; el se tămăduește cu greu. Zama de măr dulce, de sovîrf și cimbrișor de cîmp e bună cînd boala e ușoară. Descîntece de cel perit de și sint, bubele nu prea spun, temîndu-se a nu-și perde leacul.

Bolnavilor de cel perit, cînd boala e grea, li se dă salce, ba une-ori chiar *fumuri*. Fumatul tutunului, care se întinde tot mai tare în popor, aşa că-l fumează, nu numai barbați și femeile, ci și copiii, se crede a fi un leac foarte nimerit pentru cel perit; unia se spală chiar cu zamă de tutun fert la bubele de pe nas.

Cel perit se face și în gît și atunci cei bolnavi sunt răgușită. Unora cel perit li strică nasul.

III. CĂTAI DE TURBA

Cătaii de turbă se iscă la cei ce-i doare capul groaznic și îndelungat; ei își ţăru naștere cînd mînincă ceva ce îi s-a dat pe fereastă. Cătaii de turbă se fac pe dosul limbei. Babele îi frig cu un ac înfierbîntat în lumînare. Ele zic dese ori, că dacă bolnavul nu aleargă la ele, cătaii aveau să sboare în cap și omul să turbe. Cătaii de turbă au forma unor beșicuță și-s uneori mai mari, alte ori mai mici, după vechimea boalei.

Descîntice pentru cătai de turbă n-am putut afla.

(Va urma)

M. LUPESCU

Superstiții

- 1). Cînd mămăliga se uită nesarată, e a bine.
- 2). Cînd arde scrumul pe fundul ceaunului, are să vremuiască.
- 3). Cînd sar scînteî din foc pîrîind, au să-ți vină oaspeți.
- 4). Cînd în față îi se lasă paingăni mici, îți vine o rudă.
- 5). Cînd găina cîntă cucoșește, nu-i a bine.
- 6). Cînd găina face ouă părăsite, nu merge bine în gospodărie.
- 7). Cînd cucoșul cîntă în prag, au să-ți vie musafiri.
- 8). Mîță ori motan negru, cucoș negru și cînele negru aduc bine la casă.
- 9). Cînd rămîne mămăliga lipită pe ceaun, să n-o mînincă că-i napaste.
- 10). Cînd se răstoarnă zestrea fetelor mari, sămnestă că au să se mărite.
- 11). Cînd pocnește în casă nu-i a bine.

12). Cînd cad fetele pe neștiute în ziua de Bobotează, sămn este că se vor mărita.

13). Cînd îți iesă cu cofa plină înainte, îți merge bine; cînd îți iesă cu cofa goală, îți va merge rău.

14). Cu popă și cu iepure cine să întîlnește la drum, bine nu-i merge; de te întîlnești cu popă zvîrle în urma lui pae oră fin, c-atunci nu-ți va merge rău. De te întîlnești la dřum cu țigană oră jidani, îți va merge bine.

15). Cine la Bobotează își vîră pușca în apă, la ea cînd va merge la vînătoare va trage mult vînat.

16). Cînd vaca fată numai bouă, e semn de noroc în gospodărie.

17). În an mare nu e bine să te însori.

18). Cînd pe lună o mînincă vîrcolacă, va fi războiu oră razmîrită.

19). Cînd face cine-va casă, dacă voește să știe de va fi locul acela cu noroc oră nu, să pue sara acolo o oală nouă plină cu apă neîncepută ¹⁾, și dacă dimineață oala va fi prelinsă ²⁾ e sămn bun și acolo să-si clădească casă, iar de-o va găsi goală, să fugă de acel loc, că-i fără noroc.

20). Cînd zburdă vitele și porci cu pae în gură, vremea are să se strice.

21). Cînd latră cînele, face o pustiu.

22). Cînd pe o casă va cînta cucuveuca, trebuie să moară din acea casă cineva.

23). În foc să nu stupești nică odată, că-i păcat și te spuzăști ³⁾.

24). Înapoi noaptea să nu te uiți, că nu-i bine.

25). Cînd ți să pare că te strigă cine-va, nu-i a bine.

26.). Cînd ușa se deschide singură, are să-ți vînă cine-va.

1). Apă neîncepută se zice aceea din care n-a băut nimănii cînd o aduce de la fîntînă, aducătorul nevorbind cu nimănii cînd o aduce.

2). Prelinsă, sau cînd dă peste margini

3). Cînd cine-va se spuzește face un fel de arsură la buză.

27). Copiilor mici să nu li se tae unghiile, că n-aă cu ce se apara de necuratul.

28]. Cînd ești din casă și lești copilul în albie¹⁾, singur, să puī lîngă el mătură ori un cuțit, ca să nu între necuratul în el.

29). Cînd la casa gospodarului mor mîtele ori fug, e sămn rău.

30). Jugul boilor să nu-l puī pe foc, că nu poți muri și numai te chinuești.

31). Puīu de găină de cîntă în găoace, e nazdravan.

32). Cînd îți curge singe din nas, îți va muri o ruda.

33). Șoarecele care va mînca nafură din ziua de Paști, se face liliac.

34). Chiperul și sarea din solniță de se varsă, te vei sfădi cu casnicii.

35). Cînd focul vijie și huește, te vei sfădi cu cine-va.

36). Acul cînd îl dai împrumut, să-l încigă în ceva și de-acolo să-l iee cel căruia îl împrumuți, de voești a nu te sfădi cu el.

[Va urma]

Culese de M. LUPESCU

DIN JOCURILE COPIILOR DE LA ȚARĂ

DE-A PETRECU

Petrecu este un joc al copiilor de la sate. Cu acest joc își petrec copii de pe la unele sate din județul Vlașca, mai tot timpul iernei, chiar și al toamnei, când cultivatorii nu au ocupări prin țarine și s-au strâns pe acasă.

Se strîng băetii cam tot de o samă, adică de 11, 12 și 13 ani și mai mici, cari sunt vecini, la un loc mai deschis, unde casele sunt rare, și se apucă de joacă. Mai întâi se

3] Albia e covârteea în care se leagănă copii țaranilor și în care se scaldă.

însoțesc, deosibindu-se în două cete, cam care se potrivește între dînșii, și fie-care ceată să aibă cel puțin 6, 7, 8 sau 10 băeți. După aceia trag sorti să vadă care ceată cade la vacă și care afară. Vacă se numește o grămadă de gunoae făcută de dînșii, peste care mai pun și straiele cele mai grele spre a fi mai ușor la fugit. Aci sed și băeți mai mici cari nu se pot juca. Sortii se trag de căte un băet din fie-care ceată astfel: iea unul dintr-o ceată două paie sau bețișoare, unul mai lung și altul mai scurt. Aceste bețișoare sau paie, le ascund în mînă, mîna fiind bine închisă și nu lasă a se vedea de cît capetele lor, care sunt eșite afară spre a se putea trage de cătră alt băet din ceata a doua. Vine băetul din ceata întâi spre exemplu, și le prezintă la unul din a II-a ceată care trage în sus sau scoate un paiu din acele două. Dacă trage pe cel scurt ceata lui este afară; iar dacă scoate pe cel lung ceata să trebue să fie la vacă.

După ce s-au tras sorti și s-a văzut care sunt la vacă și care sunt afară, se începe jocul. Cei de la vacă încep a ocoli de jur împrejurul grămezei de gunoae de vre-o cîte-va ori, sau cum zic ei: »ocolesc vacă«; cei de afară stață prin preajma celor de la vacă, împrăștiați în toate direcțiunile. După ce ocolește vacă de vr-o cîte-va ori cum am zis, se ia și după cei de afară. Aceia se păzesc să nu taie, cum zic ei, adică să nu poată pune mîna, vr-un băet de la vacă, pe vre unul de afară, căci atunci trebuie să cadă, adică să șadă pe grămadă de gunoae fără a mai lua parte la joc, fiind căzut.

Dacă cei de la vacă pot ca să-i tăie pe toți cei din afară și să-i facă să cadă toți, atunci cei de la vacă es afară; iar cei de afară le ia locul la vacă. Se întâmplă însă ca cei de la vacă să nu poată reuși aşa de ușor a-i băga pe cei de afară la vacă, din următoarea împrejurare: ca cei de afară să poată căpăta iarăș pe tovarășii lor căzuți,

și lucrul e foarte lesne, pentru că e destul ca unul de afară, să treacă, din nebagarea de samă a celor de la vacă, pe lîngă vacă, și să fugă iute înainte pentru a nu pune mîna pe dînsul vre unul de la vacă, și atunci toți cei căzuți es iarăș pe la locurile lor.

Cei de la vacă trebuie să aibă o îndoită băgare de seamă: întâi să păzască pe cei de la vacă, și al doilea să se păzască ei unul pe altul cînd fug după cei de afară, căci se poate întimplă ca vre unul de afară să treacă printre ei și vacă, și să scoată afară pe cei căzuți la vacă, sau să treacă printre dinșii, fără ca să fie tăiat, și să cadă la vacă toți acei cari au fost în partea de afară, cum a trecut printre dinșii.

Uneori se întimplă ca cei de la vacă să tae pe toți cei de afară, afară de unul mai iute de picior care a scăpat ne tăiat. În cazul acesta, se eaு după dînsul ca să-l tae; el dacă este iute de picior și poate să facă minciuni, se întoarce repede și dă printre dinșii și vacă, și numai ce auzi: »*A dat vacă*« Se scoală toți căzuții și se duc pe la locurile lor, și jocul atunci se ia ca de la început. Cînd sunt căzuți dintre cei de la vacă, lucru ce se întimplă cînd vre unul din cei de afară a trecut printre dinșii, atunci ei singuri, se lasă a da vacă, ca să scoale pe ai lor. Dar cei de afară, în acest caz, nu vor să dea vacă, mai ales dacă nu sunt căzuți dintre ai lor tovarăși.

Alte ori se întimplă ca să cadă toți, și de afară și de la vacă, și să nu rămîne de cît cîte unul și afară și la vacă. Atunci e atunci! Dacă cel de afară e mai iute de picior și mai dibaciū numai de cît înșală pe cel de la vacă și dă vacă sculindu-i pe toți pe la locurile lor. Iar dacă cel de la vacă pe cel de afară atunci cade și el și fost la vacă ies afară.. Si tot aşa.

CIMILITURI

Cea mai mare parte din cimiliturile ce vor urma, sînt deja publicate în alte colecțiuni. Unele sînt cu totul inedite, din cari o parte culese de mine însuși și altele comunicate de prietini. Cimiliturile inedite încă, vor fi însemnate cu un*.

Am aranjat în mod sistematic cimiliturile, și am găsit de cuvînță că sistemul cel mai potrivit este de a le pune după alfabet și a grupa toate variantele aceleiași cimilituri. Fie-care variantă poartă un număr și numele colegătorului în prescurtare, precum și numărul din colecțiune la care se găsește cimilitura.

Colecțiunile de care m-am servit pentru a aduna acest material sînt :

Stamati, (Pepelea)

Anton Pann, (Sezătoarea la țară.)

Ispirescu, (Pilde și ghicitori)

Fundescu, (Basme)

G. D. Teodorescu (Poezi populară)

Alexandri, (Poezi populară)

Baronzi, (Limba română)

Românul glumeț ;

Sbiera, (Povești) ;

Bulgărescu, (In jurul vatrei)

Leon Wolf, (Voinic înflorit)

Leon Wolf, (Basme și povești)

Cîteva mai sînt în

S. Fl. Marian (Ornitologia poporană]

Dr. Gaster (Literatura populară).

Arsenie (Basme)

Afară de aceste colecțiuni, mai este una intitulată *din bâtrîni*, tipărită în Transilvania de un culegător alăturu-nume l-am uitat, și pe care n-am putut-o dobîndi și însă cumă. Prin diferite calendare și foi periodice a-i băga voios de găsit, sînt publicate multe cimilitură-rejurare : ca

i lor căzuți,

Colecția ce urmează cuprinde peste o mie de variante.

I. ACUL

1. * Am un om mititel
face gardul frumușel.

---

2. Moșneguțul mititel
face gardul frumușel. Sb. 22

---

3. Mic, Mititel
face gardul frumușel.
R. gl. 251 ; Bulg. 575

---

4. Ce e mic, mititel
îngrădește frumușel ?
Isp. 58 Bulg. 185

---

5. Am un moș
tare mic, mititel
face gardul mărunteł
și frumușel. R. gl.

---

6. Mic, mititel
înfrumusețesc lumea cu el.
R. gl.; Bulg. 577

---

7. Am un moș tăricel
dar îi mic, mititel,
face gardul frumușel.
Bulg. 61.

---

8. Am un par și o nuea
și îngrădesc cît oiă vrea. L. V.

---

9. Luciu, lucior
îi pun coadă de fuior.
R. gl. 257.

10. Iliuță trece-n cale
și-și lasă mațele-n vale.
Bulg. 361,

11. Ce fuge mereu la vale
și-și lasă mațele-n cale ?
G. D. T.

12. Am un boiu :
cu coada sparge,
cu capul drege.— Bulg. 124.

13. Dumitrică mititel
cu buricul după el.
Bulg. 361.

14. Sferendache mititel
cu buricul după el.
Bulg. 718.

15. Alecuță mititel
cu buricul după el.
Bulg. 125

II. ALBINA

16. Găinuță
galbinuță
trece marea-n picioruțe.
R. gl.

17. Cimileaga
grava
încunjură dumbrava
și face ciuști în nas la Sava.
Sb. 123.

III. ALUNA.

18 * Șede-ntr-un vîrf de nuea
și nu se teme c-a cădea

19. Sîciită vaî de ea
șede-ntr-un vîrf de nuca
Isp. 8 ; R. gl. ; G D. T.; Bulg. 662.

20. Cucuiata, vaî de ea,
stă înr-un vîrf de nuea.
Bar. ; R. gl. 319 ; Bulg.. 244

IV. ANUL ; lunile, săptămînile, zilele, și nopțile.

21. Am un copaciu
cu doi-spre-zece craci :
și-n tot cracul cîte patru cuiburi
și-n tot cuibul cîte șepte ouă.
Stam ; R. gl.

22. Am un copaciu.
cu două-spre-zece ramuri,
în fie-care ramură
cîte patru cuiburi,
și în fie-care cuib
cîte șepte ouă.
Isp. 51 ; Bulg. 7.

23. Am un copaciū
cu doi-spre-zece craci :
în fie-care crac sînt patru cuiburi
în fie-care cuib sînt șepte ouă,
și fie-care oū are o parte albă
și alta neagră.
Ce să fie aceasta ?

Sb. 146

24. Am un copaciū
cu 12 ramuri,
în fie-care ramură
cîte patru cuiburi,
în fie-care cuib
cîte șepte ouă
jumătate albe

jumătate negre.

Bulg. 19, 154.

25. Am un copaciū
cu două-spre-zece ramuri
jumate.¹⁾ verzī,
jumate uscate ;
în fie-care ramură
cîte patru cuiburi,
în fie-care cuib
cîte șepte ouă,
jumate albe,
jumate negre.

G. D. T.

V. APA.

26. Dumbră
Sumbră
face umbră. — Bulg. 353-

VI. APA și GHIAȚA

27. Mama naște fata
și fata pe mamă.

Sb. 147.

VII. ARIA

28. Intr-o tavă spoită
șede o nucă curățită.

Bulg. 469.

VIII. ARICIUL

29. * Merge Paşa pe ultię
cu trei miř de sulię.

- 30 Hançul
zbançul
cu o mie de suliči

Sb. 114.

31. Am un moș bătrân
și urcă araciă la deal
Isp. 136 ; Bulg. 5.

32. Un unchiaș ce e bătrân tare
poartă araciă pe spinare
R. gl. 330 : Bar.

33. Am un moș ;
de bătrân ce e
duce o mie de araci la spinare.
R. gl.

34. Am unchiaș mare
c'o sută de araci la spinare.
G. D. T. ; Bulg. 4.

IX. ARMA

35. Suflet n-are și suflet fură.
Bar.; R. gl. 311

X. AȚA de la opinci.

36. * Am o nuea lungă
lungă,
îngrădesc o poeată
și o zahată
și mai rămâne o bucată ¹⁾;

XI. BALERCA

37. Am o vacă
cu buricul în spate.
Sb. 18.

XII. BANIȚA

38. În pădure născuți,
În pădure crescui,
acasă dacă m-adusă
curva satului mă puse.
Isp. 83 ; R. gl. ; Bulg. 450.

¹⁾ Comunicată de P. Herescu

XIII. BANUL

39. La minte cald,
 la mînă rece ;
 îmî schimb stăpîni
 ca vaî de ei,
 și n-am odihnă
 nicî în mormînt.

Bulg. 556.

XIV. BARABULELE ¹⁾

40. * Ce puî una
 găsești două ?
 ce puî două
 găsești nouă ? ^{2]}

41. De desubt prescure,
 de-asupra pădure.

Sb. 96.

42. Mă duseî in pădure
 săpăi ouă de bobice ³⁾
 săpăi nouă
 lăsăi două
 că bobicii iar se ouă.

Bulg. 588

XV. BARBA.

43. Fetele și femeile n-aü
 și nicî nu doresc să aibă ;
 bărbații o țin de o podoabă,
 dar cînd o aü
 cearcă să se cotorosască de ea.

Sb. 73.

XVI. BARZA

44. Trupul, capul mi-i tot una

1] În partea muitelui din județul Suceava se zice : bulighine

2] Comunicată de P. Herescu

3) În Broșteni (Suceava) se zice vovice

pe-un picoir staū totdeuna,
cămeşī am nenumărare
şi le port toate-mbracate.

Pan.

XVII. BAȚUL

45. * In pădure naşte,
în pădure creşte,
vine-n sat şi bate. ¹⁾

46. In pădure m-am născut,
în pădure am crescut,
şि-n oraş cum m-aǔ adus
judecător am fost pus. Pan.— R. gl.

27. Nu-mi e frică
nu-mi e teamă
că am capul de aramă
şi piciorul plumbuit. — R. gl.

XVIII BERBECELE

48. * Patru bat, opt opintesc
miī şi sute se clătesc. ²⁾

49. Opt opintele
şi patru izbele. — R. gl.

XIX BICIUŞCA

50.* Am o gîscă cioantă
boantă
cu grumaji ciobîrlan ³⁾

XX. BIRUL

51. Ce e greū pe casă ?

Bulg. 308

XXI. BISERICA

52.*Am o ulcea

1) Comunicată de M Lupescu din Broşteni

2) Comunicată de T Danilescu

3) Comunicată de Lupescu

pistricea
cîntă cucoşii în ea. ⁴⁾

53. Am o ulcea
petricea,
şi cîntă doî cucoşeî in ea.
Sb. 148

54. Am-o ulcea pestriţă
cîntă cucoşii în ea. — Bulg. 89.

55. Tună
văgăună
ciorile s-adună. — R. gl. 246.

56. Sus tună
jos resună
ciorile la cuib s-adună.
Bar.— Bulg. 663.

57. Sus tună
jos răsună
ciorele s-adună G. D. T.—R. gl.

58. Tărtăcuţă vînătă
gurguiată cumătră
G. D. T. — Bulg. 733.

XXII. BOLOVANUL.

59. Bumburel rostogol
n-are stare pe ogor.—Bulg. 178.

XXIII. BORCANUL

60. Din pămînt ca Adam sînd zidit,
pe roată ca sfîntul Gheorghe tras,
în cuptor ca cei trei cuconi ars ;
cînd trăiam, de toţi eram cinstit,
mă luaă în mîni şi mă pupa;
iar când ca toţi şi eu am murit,

⁴⁾ Comunicată de P. Herescu

nu s-a găsit cine a mă îngropa.

Pan.—R. gl.— Bulg. 322.

XYIV. BOSTANUL (Dovleacul)

61. Hurduz

burduz,

din Tarigrad adus

sub laită pus — Sb. 89

62. Gheme strînse

funi întinse — Sb. 90.

63. Am un bordeiū

plin de viței

până nu sparg bordeiul

nu se văd vițeii. — Isp. 141.

64. Am un bordeiū

cu viței,

până nu sparg bordeiul

nu pot scoate vițelul. — Bulg. 8

XXV. BOUL

65. Mic cît fuseiū

din patru fluere ziseiū,

dacă muriiū

în hore jucăiū. — Pulg 566.

66. Mic căt fuseiū

din patru flueră ziseiū ;

dacă mare mă făcuiū

pământul răsturnăiu ;

dacă muriiu

în hore jucăiū. — G. D. T.

67. Cînd naște

patru cunoaște ;

1) Aceiaș cimilitură însămnează și harbuze!

dacă moare
joacă-n hoare ;
cît trăeşte
pîmântul înegreşte.— Bulg. 289.

XXVI. BRADUL

68 In pădure născuiă
în pădure cresciă,
acăsă de m-aduse
să joc in horă mă puse.

Bulg. 475

XXVII. BRAGA

69. Dobra subțirica
umple putinica
Isp. — R. gl. 272.— Bulg. 317.

XXVIII. BRICIUL.

70.* Am un bou balan
paște pe munte de ciolan 1)

71. Am un cal de fer
paște pe un munte de os

Isp.—Bulg. 15.

XXIX. BRIŞCA

72. Am o vacă
năsdrăvancă,
și prin şolduri
îi tot bolduri.

Stam.— R. gl.

XXX. BROASCA UŞEI

73. Ziua in plimbare.
mereu mă pornesc,
noaptea mă pun iară
casa să păzesc.— Bar.

Adunate și rînduite de A. GOROVEI

1] Comunicată de T. Daniilescu

